

AsteInfo

Asumisterveysliitto AsTe ry:n tiedotuslehti

1/2006

Homeloukusta terveeseen kotiin S. 3

Kitupolton on loputtava! S. 7

Vertaistuki on arjen asiantuntemusta S. 11

SISÄLTÖ

- 2 Putkiremonttiko nopeasti ja siististi?
- 3 RAY:n pelimonopoli on järjestöjen elinehto
- 4 Homeloukusta terveeseen kotiin
Tie homeloukusta terveeseen kotiin on pitkä ja raskas, muttei toivoton.
- 7 Kitupoltto on saatava loppumaan
Huonon palamisen seurauksena syntyvät pienhiukkaset ja myrkylliset savukaasut kiusaavat etenkin taajamissa omakotitaloalueiden asukkaita.
- 8 Uudistunut korjausavustuslaki parantaa korjaajan asemaa
Lainmuutos ei tuonut kuitenkaan helpotusta myyjän eikä pienyhtiön osakkaan asemaan.
- 10 Lainsäädännössä suurin ongelma on koordinaation puute
- 11 Vertaistuki on arjesta selviämisen asiantuntemusta



Harrri Hoffren

Teemalomat kuuluvat Asteen vertaistukipalveluihin.

- 12 Jäsenyys Asumisterveysliitossa kannattaa!
Tilaa Asteen uusin raportti jäsenhintaan 13 euroa.



Putkiremonttiko nopeasti ja siististi?

MERKITTÄVÄ osa suomalaisesta rakennuskannasta on tullut siihen ikään, että putkiremontit ovat ajankohtaisia ja monissa tapauksissa juna ajoikin jo ohi. Rahallinen satsaus remontiin on merkittävä – monille asunto-osakeyhtiön osakkailla jopa ylivoimainen – ja asuminenkin omassa asunnossa voi sen takia olla mahdotonta tai vähintäänkin hankalaa kuukausikaupalla. Usein remonttipäättöksen tekeminen venyykin vuosia ja putkisto rapistuu sillä aikaa ja kosteus- ja homevaurioiden riski kasvaa.

REVOHKASTA saattaisi kuitenkin selvitä muutaman päivän asumishaitalla ja hyvin kohtuullisilla kustannuksilla vuoraamalla putket uudelleen. Käytännössä se tapahtuu siten, että vanhat putket puhdistetaan ja ne pinnoitetaan sisältä epoksihartsilla, jolloin rakenteita ei tarvitse purkaa. Menetelmä on käytetty muun muassa Ruotsissa jo toistakymmentä vuotta, mutta Suomessa sen käyttöönotto on jostain syystä ollut kovin hidasta.



VASTUSTAJAT vetoavat siihen, että pinnoitusmenetelmää käytettäessä elinkaarensa lopussa olevat kylpyhuoneet jäävät remontin yhteydessä saneeraamatta. Märkätilojen muuttaminen nykyisten rakentamismääräysten mukaisiksi on luonnollisestikin äärettömän tärkeää, mutta näitä kahta asiaa ei ole välttämätöntä nivoa yhteen, vaan ne voidaan toteuttaa myös erillisinä hankkeina.

VANHAT lattiakaivot vuotavat usein. Märkätilat, joissa on valurautaisia lattiakaivoja ja kuparisia sivuliittymiä esimerkiksi ammeelta tai käsienvesualtaalta, kannattaa uusia välittömästi. Yhtiön on päätettävä märkätilojen järjestelmällisestä, koko taloyhtiötä koskevasta korjaamisesta, jotta kaikki märkätilat tulisivat kunnolla suunniteltua, korjattua ja valvottua. Tämä palvelee myös osakkaiden yhdenvertaisuutta ja vastuut tulevat oikein jaetuiksi.

PERINTEISTÄ putkiremonttia tehtäessä näyttää usein unohtuvan, että saneerattavat rakennukset ovat peräisin niiltä ajoilta, jolloin asbestin käyttö eri materiaaleissa oli yleistä. Silti on tavallista, että huolellinen asbestikartoitus usein laiminlyödään ja asukkaat altistetaan rakennuspölylle.

JOS perinteisten putkiremonttien vaatimat purkutyöt tehtäisiin asukkaiden ja työntekijöiden terveyttä ja turvallisuutta kunnioittaen asianmukaisin suojaus-toimenpitein, kustannukset olisivat vielä huomattavasti nykyistäkin suuremmat eikä alan osaajakaan olisi riittävästi tarjolla näille paisuville markkinoille. Pinnoitusmenetelmä on huomionarvoinen vaihtoehto myös kosteusvaurioiden ennaltaehkäisemisessä, koska yhtenäisessä pinnoitteessa ei ole liitoskohtia, jotka usein ovat syynä vuotovahinkoihin.

Hannele Rämö
Toiminnanjohtaja
Asumisterveysliitto AsTe ry

AsteInfo

Asumisterveysliiton
tiedotuslehti 1/2006

Kannen kuva: Marja Seppälä

Lehti on luettavissa myös verkossa
osoitteessa www.asumisterveysliitto.fi

Julkaisija

Asumisterveysliitto AsTe ry, Siltakatu 1 18100 Heinola
Puh. (03) 877 540 ja fax (03) 877 5450, info@asumisterveysliitto.fi

Päätoimittaja

Eeva Strömmer, Aste ry:n hallituksen puheenjohtaja,
eeva.strommer@asumisterveysliitto.fi

Toimitussihteeri

Pirjo Kupila

Grafinen suunnittelu

Päivi Kaikkonen, K-Systems Contacts Oy, Heinola

Paperi Cyclus offset on valmistettu lajitellusta kierrätyspaperista ja sille on myönnetty joutsenmerkki. Paino Esa Print Oy, Lahti

Asumisterveysliiton toimintaa tukee Raha-automaattiyhdistys.

Sosiaali- ja terveysalan järjestöt ovat huolissaan toimintaedellytyksistään Raha-automaattiyhdistyksen (RAY) pelimonopolin jouduttua EU:n komission hampaisiin. Järjestöjen ja niiden edustamien kansalaisten kannalta RAY:n itsenäisen aseman säilyttäminen on elinehto.

Kimmo Levonen/RAY:n arkisto



Sosiaali- ja terveysalan järjestöille RAY:n monopoliaseman säilyttäminen on elinehto.

RAY:n pelimonopoli on järjestöjen elinehto

EU-komissio ilmoitti keväällä aloittavansa oikeustoimet Suomea ja kuutta muuta EU-maata vastaan niiden pelimonopoliin vuoksi. Komissio vaatii mailta selvitystä siitä, rajoittaako yksinoikeusjärjestelmä palveluiden vapaata liikkuvuutta.

Pelkona on, että jos Suomen pelimarkkinat avataan kilpailulle, peliyhteisöjen tuotot pienenevät ja osa tuotoista menee ulkomaille. Se merkitsisi aikaa myöten ongelmia sosiaali- ja terveysalan järjestöjen lisäksi kulttuurin, tieteen ja taiteen rahoitukselle.

Kolme sosiaali- ja terveysalan keskusjärjestöä – Sosiaali- ja terveysjärjestöjen yhteistyöyhdistys ry, Sosiaali- ja terveysturvan keskusliitto ry ja Terveystien edistämisen keskus ry – esittivät keväällä kannanotossaan seuraavan hallitusohjelman valmisteluun, että rahapelimonopoliin asema ja keskeinen rooli suomalaisen hyvinvoinnin tukijana ja sosiaali- ja terveysjärjestöjen toiminnan tärkeimpänä rahoittajana on turvattava.

Yleishyödyllisten yhteisöjen asemaa on selkiytettävä

Palvelujärjestelmässä käynnissä oleva voimakas muutos huolestuttaa sosiaali- ja terveysalan järjestöjä. Raha-automaattiyhdistys on EU:n kilpailulainsäädännön takia vetäytymässä kokonaan

joidenkin palvelusektorien rahoittamisesta. Samalla verottaja on tiukentanut tulkintaansa yleishyödyllisyydestä niin, että yhä suurempi osa palveluita tuottavista järjestöistä rinnastetaan yrityksiin.

Sosiaali- ja terveysalan järjestöt katsovat tuottaneensa vuosikymmeniä palveluita, joita julkinen palvelujärjestelmä ei ole kyennyt järjestämään ja joissa yritysmuotoiselle palvelutuotannolle ei ole realistisia edellytyksiä. Monien palveluiden kehittämisessä järjestöt ovat olleet myös edelläkävijöitä ja merkittäviä valtakunnallisten erityispalvelujen tuottajia. Lähes 90 prosentilla kunnista on ostopalvelusopimuksia kolmannen sektorin kanssa.

Sosiaali- ja terveysalan järjestöt vaativat kannanotossaan julkisen sektorin, järjestöjen ja yritysten roolien ja vastuunjaon selkiyttämistä hyvin kehittyneitä kumppanuuksia kuitenkin vaarantamatta. Järjestöt toivovat hyvinvointipalveluihin maltillista kilpailuttamista niiden erityisluonteen vuoksi. Kilpailutuksen vaikutuksia on myös tutkittava.

Lisää avustuksia kansalaisjärjestöille

Tänä vuonna RAY myöntää avustusta yli tuhannelle järjestölle lähes 300 miljoonaa euroa. Lisäksi pelitoiminnan tuotolla rahoitetaan valtaosa sotainvali-

dien ja rintamaveteraanien hoidosta ja kuntoutuksesta, yhteensä runsaat sata miljoonaa euroa.

RAY:n yksinoikeusaseman säilyttämisen kannalta on tärkeää, että julkisia tukia koskevia määräyksiä noudatetaan. RAY:n varoja ei tule myöntää toimintoihin, jotka lain mukaan kuuluvat julkisyhteisön vastuulle. Järjestöille tämä merkitsee yhä läpinäkyvämpää toimintaa. Koska monilla järjestöillä on useita rooleja samanaikaisesti, pitää niiden yhä selvemmin erottaa, mikä on järjestöllistä, aatteellista toimintaa ja mikä palvelutoimintaa.

RAY on jo reagoinut järjestöjen huoleen lupaamalla jatkossa panostaa aiempaa enemmän kansalaisjärjestöjen toiminnan turvaamiseen. RAY:n hallitus nosti tämän ns. kolmannen päälinjan avustusstrategiansa valmisteluun huhtikuussa ennaltaehkäisevän toiminnan ja heikoimmassa asemassa olevien väestöryhmien auttamisen rinnalle. RAY:n hallitus päättää lähivuosien avustulinjauksista loppusyksystä ja strategia julkaistaan ensi vuoden alussa.

 **RAY**
Hyvän tahdon pelejä
www.ray.fi



Marja Seppälä

Homeloukun toimintamallia ei kehitetty pelkästään kirjoituspöydän takana, vaan osana perheiden arkea.

Homeloukusta terveeseen kotiin

Homeloukkuprojekti osoitti, että oikein ja oikea-aikaisesti suunnattu neuvonta, asiantuntijatoimintojen koordinointi ja kiinteistöjen perusteellinen korjaaminen on kannattavaa kaikilla mittareilla arvioituna. Asteen ja Helin yhteistyönä toteuttama kaksivuotinen projekti toimi kanavana homeloukkuun jääneille ja varmisti, että tarvittavat resurssit asiakkaiden auttamiseksi löydettiin, kohdennettiin oikein ja että ne olivat riittäviä.

Projektissa tavoiteltiin alun perin 20–30 korjauskohdetta. Määrä ylittyi reilusti, sillä pilottiasiakkaita kertyi yhteensä 55, joista korjauskustannusarvio tehtiin 29 asiakkaalle. Vuoden 2005 loppuun mennessä oli korjattu neljätoista kohdetta.

Korjauskelvottomiksi osoittautui kuusi kohdetta, joista neljä rakennusta jouduttiin niiden heikon kunnan vuoksi purkamaan. Kahdessa tapauksessa Valtion asuntorahasto ei myöntänyt lainkaan korjausavustusta. Hylkäyksen perusteena oli muun muassa hakijan hyvä taloudellinen asema. Muissa kohteissa oli vuoden 2005 loppuun meneillään työsuunnittelua tai korjaustoimintaa.

Myös arvioidut korjauskustannukset ylittyivät ja olivat keskimäärin 53 300 euroa kotitaloutta kohden. Pilottiperheissä oli keskimäärin 3,7 henkilöä. Muutama kotitalous jätti lopulta hakematta korjausavustusta pelätessään korjausta seuraavaa viiden vuoden myyntikieltoa.

Projektin tuloksia arvioitaessa voitiin todeta, että asiakkaille ja yhteiskunnalle syntyneet säästöt olivat huomattavat. Säästöjä syntyi toteutumatta jääneissä terveys- ja oikeudenkäyntikuluissa sekä evakkoasumisen kustannuksissa. Asukkaat säästyivät merkittävältä terveyshaitoilta, kun heidän mikrobialtutuksensa voitiin pysäyttää ajoissa.

Tapauksissa, joissa raskaat ja kalliit selvittelyvaiheet ja tuomioistuinkäsittelyt jäivät pois, säästyneet rahat voitiin käyttää varsinaisen ongelman poistamiseen. Kun korjaustoimiin päästiin keskitetysti ja ajoissa, voitiin myös evakkoasumisen kustannuksia rajata huomattavasti. Tukea saaneet asiakkaat kykenivät myös itse vaikuttamaan asiansa hoitoon, mikä paransi heidän hyvinvointiaan sekä vahvisti heidän uskoaan yhteiskuntaan.

Asumisterveysliitto Aste ry:n toiminnanjohtaja **Hannele Rämö** pitääkin projektin suurimpana vahvuutena asiakkaiden saamaa välitöntä ja konkreettista apua. – Yhteistyön tulokset

jäävät vaikuttamaan suoraan kentälle, juuri sinne missä hätä on suurin.

Astelfosta asiantuntijat kattavasti

Jo ennen homeloukkuprojektin aloittamista oli eri Asumisterveysliiton selvietyksissä todettu, että Suomesta puuttuu toimiva ja kattava tukijärjestelmä, joka auttaisi yksilöitä ja perheitä silloin, kun he ovat joutuneet ylipääsemättömään tilanteeseen asumisterveyteen liittyvien ongelmien vuoksi.

Homeloukkuun joutuneiden kotitalouksien löytäminen ja tunnistaminen ei tuottanut vaikeuksia, sillä Aste ry:n kymmenvuotinen toimintahistoria on osoittanut, että ne asumisterveyteen liittyvät ongelmat, jotka eivät ole ratkenneet tavanomaisin keinoin, siilautuvat lopulta Aste ry:n selvitettäväksi.

– Asumisterveysliittoon otetaan yhteyttä monesti vasta silloin, kun kaikki muut kanavat ja keinot on jo koeteltu eikä ongelmasta näytä olevan minikäänlaista ulospääsyä, Hannele Rämö kertoo.

Aste perusti heti projektin alussa valtakunnallisen AsteInfo-puhelinpalvelun, josta asiakkaat saavat keskitetysti tietoa kaikista alueensa asiantuntijoista ja toimijoista sekä käytettävissä olevista tukimuodoista. Palvelu on myös viranomaisten ja muiden Asteen yhteistyökumppaneiden käytettävissä.

Kokonaisvaltaista apua homeongelmaan

Homeloukkuprojekti toteutettiin järjestöjen välisenä yhteistyönä. Yhteistyö-

teksti jatkuu sivulla 6

Homeloukkuprojekti 2004-2005:

- 55 kohdetta, kaikki omakotitaloja
- 29 korjauskustannusarviota
- 14 korjattua kohdetta
- 6 korjauskelvotonta kohdetta
- 4 purettua kohdetta
- 2 hylättyä avustushakemusta
- korjauskustannukset keskimäärin 53 300 euroa
- ruokakunnan koko keskimäärin 3,7 henkeä

Projekti päättyi, mutta toimintamalli jäi elämään.

”Jos tästä selvittää, mennään naimisiin”

”Päätimme, että jos tästä selviämme, menemme naimisiin ja viime kesänä meidät vihittiin”, kertoo Reijo, 41. Kaikki alkoi marraskuussa vuonna 1999 Päijät-Hämeestä ostetusta rintamiestalosta. Rauhallisella omakotialueella sijaitseva suuri rinnetontti ja sillä perustalo ilman ylimääräisiä hilavitkuttimia. Paljon tulisijoja ja yläkerta, johon pääsee rauhassa päivänokosille. Pihalla erillinen saunarakennus. Ensimmäinen ikioma koti!

Kohdetta oli aluksi kaupattu paikallislehden kymppiriveillä, mutta välittäjältä se lopulta ostettiin 87 500 eurolla. Kauppaa edelsi ammattilaisen tekemä kuntoarvio. Sisältä talo oli hädin tuskin tyydyttävässä kunnossa, mutta se ei ensiasuntoaan hankkimassa olutta avoparia suuremmin haitannut.

”Ostettaessa oli tiedossa, että remonttia joudutaan tekemään, mutta kukaan ei arvannut, että millaisessa mittakaavassa. Tuli vähän suunniteltua isompi remppa”, Reijo hymähtää.

Maakellarimainen haju, jota aluksi luultiin vanhan puutalon hajuksi, osoittautui myöhemmin kosteusvauriomikrobien aiheuttamaksi. Naapurilla oli samanlaisessa rinteessä samanlainen talo, jota remontoitiin. Talosta oli rossilattia pudonnut eikä alapohjassa ollut tarkistusluukkuja. Naapurin työmaalla käynti vahvisti Reijon epäilystä oman talon kunnosta. Sitä olivat edeltäneet oudot silmätlehdukset ja muut sairastamiset perheessä. Juuri syntynyt toinen tytärkään ei näyttänyt tyyntyvän talossa laisinkaan.

Isännän tekemissä tutkimuksissa paljastui, että talon alusta oli aivan märkä. Olohuoneen alapuolella oli ulkoseinän vieressä iso kuoppa kalliossa ja siinä ikioma ankkalampi. Kaikki pintavedet törmäsivät taloon ja pitivät alustan kosteana. Kunnan ympäristölautakunta laittoi talon asumiskieltoon alapohjan homevaurion takia. Siitä alkoi evakkomatka appivanhempien luokse.

”Kaivoin lattian alta lusikka kerrallaan useita kuutioita purua, savea ja lahoa pois ja lopuksi harjasin kallion puhtaaksi.” Hän tunnustaa homman olleen rankkaa ja totista. ”Siinä menossa tipahti muutakin kuin hikitippoja.”

Lattioiden lisäksi seinät ja kalusteet on uusittu ja alakerran wc on rakennettu uudelleen. Talon ympärille on tehty salaojitus tarkistuskaivoineen. Korjaustoimet paisuivat kuin pullataikina ja veivät lopulta pihankin: koristekataja ja alppiruusu piti poistaa. Maarit, 33, kertoo, ettei siinä rytkäkässä ehtinyt tehdä sisustus suunnitelmia, vaan kaikki ratkaisut piti tehdä nopeasti paikan päällä työn edetessä.

Koska talo ei ole Reijon mielestä tiivis ja lämpövuodot harmittivat häntä,

hän on päättänyt uusia myös ulkokuorauksen, minkä jälkeen myyjästä muistuttavat enää kattopellit. Talossa on painovoimainen ilmanvaihto, joka korvataan ulkokuorauksen remontin yhteydessä ilmalämpöpumpulla.

Korjauskustannusarvio ilman ulkokuorauksia oli 33 000 euroa, jossa omalle työlle ei ole laskettu mitään. Korjaukset tehtiin Hengitysliiton korjausneuvojan suunnitelman mukaan ja hänen valvonnassaan. Reijo irtisanoi itsensä työpaikastaan kesällä 2004 ja ryhtyi täysipäiväiseksi kirvesmieheksi. Uusi työpaikka löytyi kuitenkin heti syksyllä rakennustöiden valmistuttua.

”Saimme hakemuksesta Valtion asuntorahastolta maksimiprosentit korjausavustusta, josta tosin jouduimme maksamaan osan takaisin, koska samaan aikaan menossa ollut vastuiden selvittely tuotti myöhemmin laihan sovinnon alioikeudessa”, Reijo kertoo.

Vaikka viranomaiset olivat todenneet talon asumiskelvottomaksi, ostajia syyllistettiin toteamalla, että ”vanhoja ihmisiä meette kiusaamaan”. Kiinteistönvälitystoimiston palvelu oli lähinnä kiljumista. Sen sijaan pankin suhtautuminen oli asiallista: lisälaina järjestyi vaivatta, koska takajaat olivat omasta takaa. Valtion asuntorahaston lähettämä 43 kysymystä remonttikuluista, kuten maalarinteipin tarpeesta, nostatti koomisuudesta huolimatta Maaritin verenpainetta. Rankkimpana nuori äiti koki kuitenkin arjen pyörittämisen: ”Irtolaisina kannettiin kopassa vaatteita ja astioita kodin ja 24 neliön evakkoasunnon välillä ja nakkisoppa porisi työmaan pihalla.”

Monet kerrat kiehui Reijonkin sisällä, mutta hän oli vakaasti päättänyt olla korottamatta ääntään. Aktiivinen ote, mutta korostetun nöyrä mieli onkin enemmän kuin tarpeen sille, joka aikoo Suomessa ajaa asumisterveysasiansa eri viranomaisten ja asiantuntijoiden viidakossa. Reijo otti aluksi tuloksetta yhteyttä kotipaikkansa kuluttajaneuvojaan, kunnes monien käänteiden jälkeen ymmärsi kääntyä Asumisterveysliiton puoleen. Asteen roolia pariskunta pitää omassa tapauksessaan ratkaisevana. ”Aste oli koko prosessin keskipiste, josta saattoi vähintäänkin kysyä neuvoa”, Reijo kertoo.

”Sitä ei ensikertalainen arvaakaan, kuinka monessa paikassa voi asunto-kauppa mennä pieleen. Ostaja luulee, että hänellä on lupa luottaa ammattilaisen tekemään kuntoarvioon, joka kuitenkin osoittautuu täysin tyhjäksi paperiksi. Myyjän vastuun onkin syytä selvittää hyvin ja kohteesta kannattaa pyytää kaikki tiedot”, Reijo ja Maarit sanovat.

Haastateltavien nimet on muutettu.

kumppaneina olivat Hengitysliitto Heli ry:n korjausneuvojat viidessä eri puolilla maata sijaitsevassa aluekeskuksessa sekä muutama yritys, joilla on osaamista asumisterveydellisissä asioissa.

Asteen asumisterveysneuvojat tunnistivat asiakkaistaan taloudet, joita on mahdollista auttaa homeloukkuprojektin kautta. Liitossa tutustuttiin perheiden elinolosuhteisiin ja selvitetiin asumisterveyshahtaa aiheuttavia tekijöitä sekä asiakkaan avustuskelpoisuutta yhdessä hänen kanssaan. Lisäksi asiakkaita avustettiin vastuiden selvittämisessä, asiakirjojen hankinnassa sekä korjausavustushakemuksen laatimisessa Valtion asuntorahastolle.

Helin korjausneuvojat laativat korjaussuunnitelman ja kustannusarvion sekä tekivät määrälaskennan ja yksikköhintaluettelon. He avustivat mahdollisuuksien mukaan tarjouten sekä hankintojen kilpailuttamisessa ja valvoivat yhdessä Aste ry:n kanssa korjaustöiden toteuttamista. Korjaustöiden päätyttyä Aste ry:n asiantuntijat opastivat asiakkaita kustannus selvitysten tekemisessä avustuksen maksatusta varten.

– Kaiken tämän ohella on tärkeää tukea asiakkaita arjesta selviytymisessä ylläpitämällä vertaistukiryhmiä ja järjestämällä teemalomia, kertoo Hannele Rämö.

Yritysten kiinnostus vähäistä

Yritysten tuki korjauskohteille jäi toislaiseksi vähäiseksi. Hengitysliitto lähestyi yrityksiä kirjeellä, mutta se on tuottanut konkreettisen sopimuksen vain Rautakesko Oy:n kanssa. Sopimusta on jatkettu keväällä 2006. Sopimuksen perusteella Rautakeskon paikalliset yrittäjät ovat toimittaneet veloitusetta rakennustarvikkeita muutamiiin projektikohteisiin perustuen Helin neuvon tekemiiin korjaussuunnitelmiin.

Helin korjausneuvonnan päällikön **Juhani Pirisen** kokemuksen perusteella yrityksistä löytyisi enemmänkin hyvää tahtoa, mutta asian markkinoinninen niille vaatisi nykyistä huomattavasti enemmän työtä.

– Järjestöjen nykyresursseilla se on kuitenkin mahdotonta, koska kaikki voimavarat menevät homeloukkuiin joutuneiden auttamiseen.

Pirisen mukaan korjaussuunnittelun ja -rakentamisen tuotteistaminen yrityksille kannattavaksi liiketoiminnaksi edellyttäisi, että valtiovalta tai joku muu taho pystyisi takaamaan yritysten luottotappiot hankkeissa.

– Homeloukkuiin joutuneiden ta-

loudellinen tilanne on usein katastrofaalinen ja jollei Valtion asuntorahastosta tule myönteistä korjausavustuspäätöstä, jäävät palkkiot korjaussuunnittelusta saamatta. Yritykset eivät tällaista riskiä voi ottaa, ja siksi niitä on vaikea saada kiinnostumaan homeloukkukohteista.

Pirinen muistuttaa, että kosteus- ja homevaurioiden korjaussuunnittelu vaatii myös sellaista erityistä osaamista ja huolellisuutta, jota yrityksiltä monesti puuttuu. Pitäähän hometalosta tehdä allergiatalo yliherkistyneille ihmisille. Hänen mukaansa järjestöjen pitäisi pyrkiä mahdollisuuksien mukaan kouluttamaan yritysten henkilökuntaa kosteus- ja homevaurioiden korjaamiseen liittyvissä erityisvaatimuksissa, jotta edes maksukykyiset hometalon omistajat saisivat ammattitaitoista kaupallista palvelua.

Onnenonkijoita vähän

Aste sai kaksivuotiseen projektiin ja sitä edeltäneeseen vuoden esiselvityshankkeeseen Raha-automaattiyhdistykseltä yhteensä 170 000 euroa. Raha-automaattiyhdistys osoitti varoja myös Hengitysliiton korjausneuvontatoimintaan vuoden vuoden projekta varten.

Hannele Rämö kertoo, että järjestelmän väärinkäyttöyrityksiin kiinnitettiin hankkeen pilottiluonteen vuoksi erityistä huomiota.

– Tiukka valvonta osoitti, että vilpillisellä mielellä liikkeellä olevien määrä on todellisuudessa hyvin vähäinen.

Vaikka Hannele Rämöllä on yli kymmenen vuoden kokemus asumisterveysongelmista, projektin työläys yllätti hänet silti. – Projekti imi pienen Asumisterveysliiton energian kahdeksi vuodeksi niin, että sitä jouduttiin toteuttamaan osittain jopa muun toiminnan kustannuksella.

– Projektin aikana selvisi karulla tavalla, kuinka vaikeaa on sitouttaa ihmisiä uuteen asiaan

Homeloukkuprojektin tulokset jäivät vaikuttamaan suoraan kentälle, sinne missä hätä on suurin.

niin julkishallinnossa kuin yrityksissäkin. Monenlaiset helppoja näyttöjä etsivät vapaamatkustajat yrittivät parhaansa mukaan saada lusikkansa tähänkin soppaan.

Rämö sanoo, että tappioksi on luettava myös ne homeloukkuiin joutuneet, jotka eivät selviä kohtaamastaan onnettomuudesta, vaan jäävät vuosiksi, jotkut loppuelämäkseen, pyörimään kehää ongelmansa kanssa.

– Koukkuiin jäänyt saattaa etsiä ryhmästä vain tukea ja hyväksyntää omalle pahalle ololle sen sijaan, että ryhtyisi muiden esimerkistä ja kannustamana kohentamaan omaa tilannettaan. Tällöin vertaistukitoiminnan rooli korostuu ja sen järjestäjältä edellytetään erityisen vahvaa asiantuntemusta.

Vaikka projekti poiki käytännössä koetellun toimintamallin homeloukkuiin joutuneiden auttamiseksi, jäi Aladdin taikalamppu vielä kehittämättä.

– Avustusjärjestelmän ulkopuolelle tipahtavat vaikeimpaan tilanteeseen ajautuneet, kaikkein pienituloisimmat ja pääsääntöisesti monilapsiset perheet ovat suuri haaste yhteiskunnalle, sanoo Rämö.

– Nämä erityisryhmät tarvitsevat aivan oman järjestelmänsä, jonka tulisi perustua kunnan eri toimialojen tiiviiseen yhteistyöhön. Takuu-Säätiöllä olisi tässä iso tehtävä omarahoitusosuiden takauksien järjestäjänä. ♦

Maria Seppälä



Omakotiasumisen suosiminen lisää puunpolttoa taajamissa.

Huonon palamisen seurauksena syntyvät pienhiukkaset ja myrkylliset savukaasut kiusaavat etenkin taajamissa omakotitalo-alueiden asukkaita. Asukkaiden tekemät valitukset eivät ole poistaneet ongelmaa, mutta nyt EU on ottanut puunpolton tarkkaan syyniin.



Kitupoltto on saatava loppumaan

Jopa kolmannes Suomen pienhiukkas-päästöistä on peräisin hajautetusta lämmityksestä ja puun pienpoltosta. Puulämmityksen synnyttämät savuhaitat pilaavat etenkin taajamissa pientaloalueiden ulkoilmaa ja kulkeutuvat tehokkaasti sisätiloihin heikentäen monien hengitys- ja sydänsairaiden vointia ja elämänlaatua.

Pahimmat savuongelmat aiheutuvat ns. kaksoispesä- tai vaihtopolttokattiloista, joissa ei ole vesivaraajaa tai se on niin pieni, että puuta joudutaan ”kitupolttamaan”, jotta kattilavesi ei kiehuisi. Kitupolton seurauksena kattilan hyötysuhde alenee merkittävästi ja poltosta syntyy kitkerän hajuisia, voimakkaasti ärsyttäviä savukaasuja, joita savuhaitoista kärsivät naapurit ovat joutuneet pakenemaan kodeistaan jopa yöllä.

Savuhaitoista kärsivien valitukset kuntien ympäristö- ja terveysviranomaisille ja hallinto-oikeuteen eivät ole poistaneet tai lieventäneet ongelmaa. Asiasta vajaan kymmenen vuo-

den aikana tehty eduskuntakyselyt, eri ministeriöille tehty vetoamukset ja lukuisat neuvottelut eivät ole myöskään johtaneet päästöjä vähentäviin toimiin. Nyt EU painostaa jäsenmaitaan vähentämään terveydelle haitallisia päästöjä ja keinoksi on ehdotettu jopa puunpolton rajoittamista.

Harkitse millä lämmität

Asumisterveysliiton toiminnanjohtaja **Hannele Rämö** sanoo, että lämmitysjärjestelmää valittaessa on hyvä sisäilman lisäksi otettava huomioon myös hyvä ulkoilma, koska pienhiukkasten haitalliset terveysvaikutukset alkavat jo hyvin pienillä pitoisuuksilla.

– Tulisijaan ei pidä laittaa kaikkea mikä palaa. Puun on oltava kuivaa ja se on syytettävä oikein. Oikeaoppisesti puuta poltettaessa savua pitäisi syntyä mahdollisimman vähän.

Asumisterveysliitto jätti viime syksynä yhdessä Hengitysliiton ja Allergia- ja

astmaliiton kanssa vetoamuksen eduskuntaryhmille puun pienpoltton aiheuttamien savuhaittojen vähentämiseksi pientaloalueilla. Liitot eivät ole vaatimassa kiinteistöjen puulämmityksen tai saunan lämmityksen kieltämistä, vaan korostavat tarkoituksenmukaisen laitteiden ja oikeaoppisen puun polton merkitystä terveydelle haitallisten päästöjen vähentämisessä.

Tulisijoille standardit

Liittojen mielestä nopein tapa auttaa pientaloasukkaita on kieltää taajamien omakotitaloalueilla kiinteän polttoaineen käyttö kaksoispesä- ja vaihtopolttokattiloissa, joissa voidaan käyttää myös öljyä kiinteän polttoaineen sijasta. Pientalojen puulämmitykseen tarkoitetuilta uuneilta, kattiloilta ja muilta tulisijoilta olisi lisäksi vaadittava tyyppihyväksyntä samalla, kun selvitetäisiin katalyyttisten jälkipolttimien käytömahdollisuudet.

Pienhiukkas-päästöjä saataisiin vähennettyä tehokkaasti myös vauhdittamalla kaukolämmön rakentamista pientaloalueille. Isoissa poltto- ja puhdistustekniikaltaan tehokkaissa yksiköissä tuotettu kaukolämpö on kaikkein puhtainta lämpöenergiaa.

Kuntien ympäristö- ja terveys- ja terveysviranomaisien olisi liittojen mielestä muutettava suhtautumistaan savuongelmista tehtyihin valituksiin. Vaikka lainsäädäntöä toimenpiteiden pohjaksi on jo olemassa, kuten ympäristönsuojelu- ja terveysnsuojelulaki, tarvittaisiin valtakunnalliset määräykset ja ohjeet lakien soveltamisesta saavallitustapauksiin.



Kuivassa puussa on kosteutta 15–25 prosenttia.

Kuvat: Metsähallitus/Keijo Kallunki

Korjausavustuslaki uudistui

Terveyshaitan perusteella maksettavan korjausavustuksen enimmäismäärä nousi helmikuun alussa 40 prosentista 70 prosenttiin. Samalla avustuksen piiriä laajennettiin uudisrakennuksiin silloin, kun vakavan terveyshaitan takia korjauskelvottomaksi todettu rakennus joudutaan purkamaan. Sen sijaan uusi laki ei tuonut periaatteellista muutosta pienten asunto-osakeyhtiöiden eikä myyjän asemaan.

Piirros: Hasa Tuomisaari



Avustuksen määrä ja avustettavien joukko kasvoivat

Vaikka terveyshaitta-avustuksiin tänä vuonna varattu määräraha, kaksi miljoonaa euroa, jäi kolmannekseen arvioidusta tarpeesta, oli korjausavustuslain muutos merkittävä työvoitto asumisterveyden eteen vuosia työtä tehneille. Kotitalouksien mahdollisuudet selviytyä kosteus- ja homevaurioiden aiheuttamista korjauksista paraniivat, kun avustuksen enimmäismäärä kasvoi ja avustuksen piiriin kuuluvien joukko laajeni.

Avustuskriteerit täyttyivät silloin, kun ruokakunnan vakituissa asunnossa on laaja terveyshaitta kosteus- ja homevaurion tai jonkin muun asumisterveyttä vaarantavan syyn vuoksi, ja

perhe on sen takia ajautunut syviin taloudellisiin vaikeuksiin.

Ylitarkastaja **Marja Kostiainen** Valtion asuntorahastosta kertoo, että yhtenä tärkeimmistä saavutuksista uudessa laissa voidaan pitää sitä, että kaikkein toivottomimmissa tapauksissa ei tarvitse enää lähteä väkisin korjaamaan kiinteistöä, vaan korjauskelvottoman, so. purkutuomion saaneen kohteen omistajalla on lain mukaan olemassa ainakin periaatteellinen mahdollisuus saada avustusta uuden talon rakentamiseen tai hankintaan. Aiemmin nämä tapaukset jäivät kokonaan lain ulkopuolelle.

Uudesta laista poistui myös vaati-

mus, että avustuksen saajan on pitänyt omistaa kohde vähintään kolme vuotta. Olennaista avustuksen myöntämisessä on, että vaurio on syntynyt hakijasta riippumattomista syistä eikä se ole ollut tiedossa ostohetkellä ja, että myyjän vastuut on selvitetty.

Pienet yhtiöt saatava avustuksen piiriin

Pieniä asunto-osakeyhtiöitä, joissa korjauskustannukset voivat nousta osakkeenomistajaa kohden kohtuuttoman suuriksi, toivottiin turhaan korjausavustuksen piiriin.

– Muutaman huoneiston asunto-

Kodin kosteus- ja homevaurioiden korjausmahdollisuudet paranivat, kun valtion korjausavustuksen enimmäismäärää nousi helmikuussa 40 prosentista 70 prosenttiin.

osakeyhtiöissä osakkeenomistajat ovat kosteus- ja homevaurioiden kanssa monesti yhtä vaikeassa tilanteessa kuin omakotitalon omistajatkin. Heidän pitäisi yhdenvertaisuuden periaatteen mukaan saada avustusta omaan korjausosuuteensa silloin, kun yksittäiselle osakkaalle lankeavat kustannukset muodostuvat kohtuuttomiksi jopa yhtiövästikeperusteisissa maksuissa, sanoo Asumisterveysliiton toiminnanjohtaja **Hannele Rämö**.

Korjausavustusjärjestelmän tarkastelussa olisi Rämön mielestä otettava huomioon erityisesti nuoret, ensiasunnon hankkijat, lapsiperheet ja yksinhuoltajat, koska markkinoiden paineet kohdistuvat nimenomaan nuoriin vasta perheen perustaneisiin aikuisiin, joilla on vielä vähän kokemusta ja tietoa asuntokaupoista tai ylipäättään rakentamisesta ja vastuista.

Myyjän heikko asema

Vaikka korjausavustusjärjestelmän kehittämistä talvella 2002–2003 selvittänyt kahden naisen työryhmä esitti, että myös myyjä voisi tietyissä tapauksissa saada terveyshaitta-avustusta, uusi laki ei tuonut muutosta myyjän asemaan. Avustusta voidaan edelleenkin myöntää vain kiinteistöä vakituksena asuntonaan käyttävälle omistajalle. Kiinteistön on siis ensin palauduttava myyjälle ja hänen on myös palattava asumaan sinne ennen kuin hän voi saada korjausavustusta.

Vilpittömän myyjän asema etenkin kuntotarkastuksissa silloin, kun ne tehdään puutteellisesti tai jopa tarkoitushakuisesti, on yhtä hankala kuin ostajankin. Myyjän kannalta ongelmallinen tilanne on myös silloin, kun myyjä on ostanut uuden asunnon tai maksanut saamallaan kauppahinnalla velkojaan siinä määrin, että asuu nykyisin vuokralalla. Tällöin mittavat korvausvaatet saattavat johtaa myyjän kestäättömään tilanteeseen.

– Myyjän mahdollisuus avustukseen vähentäisi ainakin osittain tarvetta raskaisiin oikeudenkäyntiprosesseihin

suurine kuluineen, sanoo toisena selvitysmiehenä toiminut Marja Kostiainen.

Osa korjaajista on jättänyt hakematta valtion avustusta, koska he pelkäävät sitä seuraavaa viiden vuoden myyntikieltoa. Marja Kostiainen sanoo, ettei kiello ole ehdoton silloin, kun perheen tilanne muuttuu olennaisesti esimerkiksi avioeron tai työn vuoksi paikkakunnalta muuton takia.

– Tällöin arvioidaan tapauksittain, onko takaisinperintään perusteita. Harjonnassa otetaan huomioon perheen kokonaistilanne niin, ettei avustuksen saaja joudu taloudellisiin vaikeuksiin takaisinperinnän vuoksi.

Korjausavustuksen myöntämiskriteereitä on moitittu liian tiukoiksi, minkä vuoksi väliin putoaa paljon avun tarpeessa olevia.

– Yhteiskunnan kannalta on olennaista, että avustuksen saajat ovat todella myös sen tarpeessa. Toisaalta avustusohjeissa painotetaan suunnittelun merkitystä, mikä näyttää aika usein olevan vaikea asia. Valitettavan moni tuntuu pitävän suunnittelua hukkaan heitettyinä rahana silloin, kun osaa itsekin tehdä, Marja Kostiainen perustelee.

Korkeasuhdanne ei auta korjaajaa

Epävarmuutta korjausavustusjärjestelmän kehittämiseen toi valtioneuvoston kehysriihessään tekemä ehdotus 20 miljoonaan euron korjausavustusmäärärahojen leikkauksesta ensi vuoden budjettiin. Se on lähes kolmekymmentä prosenttia tälle vuodelle varatusta 70 miljoonan euron määrärahasta. Valtioneuvosto perusteli leikkausta sillä, että rakentaminen vetää nyt muutenkin.

Asian tarkastelu vain elinkeinoelämän tai työllisyyden näkökulmasta ei tyydytä Hannele Rämöä.

– Syvässä taloudellisessa kriisissä hometalonsa kanssa painivien kansalaisten näkökulmasta rakentamisen korkeasuhdanne tietää kuitenkin vain entistä korkeampia työvoima- ja materiaalikustannuksia eli toisin kuin valtioneuvosto tuntuu ajattelevan, korkeampia kokonaiskustannuksia ja entistä huonompia mahdollisuuksia korjauksen toteuttamiseen, hän huomauttaa.

– Uhkana on myös, että korjausavustusmäärärahojen vähetessä valtioneuvosto voi rajata käyttösuunnitelmaansa juuri vakavimman terveyshaitan kohteeksi joutuneiden perheiden korjausavustuksia, mikä syventäisi edelleen heidän ahdinkoaan.

Asumisterveys mukana Espoon asuntomessuilla

Sisäilma-alan järjestöjen ja STM:n yhteinen terveellisen asumisen klinikka tarjoaa Espoon asuntomessuilla tietoa asumisterveydestä ja sisäilmasta.

Järjestöt tarjoavat messukävijöille neuvoja teemalla hyvän olon tuottaminen sisätiloihin. Talotekniikkaklinikalla on alan yritysten asiantuntijoiden lisäksi Allergia- ja Astmaliitto ry, Asumisterveysliitto AsTe ry, Sisäilmayhdistys ry, SIY Sisäilmätieto Oy, sosiaali- ja terveysministeriö, Säteilyturvakeskus STUK, LVI-yhdistyksen edustajia sekä Talotekniikkaportaali Oy. Tarjolla on tietoa muun muassa ilmanvaihdon eri ratkaisuista rakentajalle ja remontoijalle sekä tietoa lämmitysjärjestelmistä ja sisäilman merkityksestä asumiselle.

Aste ry neuvoo märkätilojen vedeneristämisessä ja korjausrakentamisessa 14.–17.7. Korjausavustukset kiinteistöjen terveyshaitan korjaamiseksi ovat aiheena 24.7. Edullisesta ja siististä putkiremonttivaihtoehdosta kerrotaan 25.–27.7. ja 31.7. teemalla Pyhä putki. Aiheista kertovat Asumisterveysliiton toiminnanjohtaja **Hannele Rämö** ja asumisterveysneuvoja **Pirjo Halme-Hoffren**.

Sisäilma-alan järjestöjen kuudetta yhteisesiintymistä asuntomessuilla koordinoi Sisäilmayhdistys.

Terveellisen asumisen klinikka löytyy rakentajahallista LVI-talotekniikkateollisuuden osastolta. Asuntomessut järjestetään Espoon Kauklahdessa 14.7.–13.8.

Asumisterveysliitto Aste ry on mukana myös Helsingissä Finn-Build-messuilla 4.–7.10. Siellä liiton neuvojat kertovat terveellisen rakentamisen infopisteessä muun muassa tarjolla olevista korjausavustuksista terveyshaitan poistamiseksi ja putkiremonttivaihtoehdosta.

Säädöspohjassa riittää uudistettavaa

Suurin ongelma lainsäädännössä on koordinaation puute

Katsoipa asiaa kenen tahansa näkökulmasta, asuminen ansaitsisi Suomessa oman ministeriönsä.

Huolimatta siitä, että asumiseen ja rakentamiseen liittyvässä lainsäädännössä riittää kosolti uudistettavaa, pitää Asumisterveysliitto Aste ry:n toiminnanjohtaja **Hannele Rämö** säädöspohjaakin suurempana ongelmana lakien valmisteluun liittyvää koordinaation puutetta.

– Vaikka kaavoitus ja maapolitiikka, rakentaminen ja asuminen koskevat laajalti kaikkia toimijoita kuluttajista elinkeinoelämään, ei asumisella ole omaa ministeriötä eikä ministeriä, vaan siihen liittyvät asiat on ripoteltu useaan ministeriöön, harmittelee Rämö.

– Ympäristö ja rakennettu ympäristö, korjausrakentaminen, LVIS-asiat ja rakennusvalvonta kuuluvat ympäristöministeriölle, asumisen asiat kuuluvat sosiaali- ja terveysministeriölle ja sisäasiainministeriölle, homekoulujen korjaaminen opetusministeriölle, mutta asumisterveysvalvonta sosiaali- ja terveysministeriölle ja vastuukysymykset eivät kuulu oikein kellekään, luettelee Rämö.

Asumisterveyden kehittämisen kannalta tilanne on Rämön mielestä kestävä ja pysyväkin sellaisena niin kauan, kunnes kaikki asumiseen liittyvät asiat on saatu yhden ministeriön alaisuuteen.

Rämön mukaan ongelmaa vielä syventää tutkimuksen puute.

– Ympäristöministeriö käy vilkasta dialogia rakennusteollisuuden kanssa. Kentältä käsin katsottuna näyttää siltä ikään kuin ympäristöministeriö toteuttaisi umpimähkään kaiken, mitä teol-

isuus sattuu ehdottamaan. Esimerkiksi uusien rakennusmateriaalien käyttäytymisestä poikkeusolosuhteissa, kuten tulipaloissa, ei ole olemassa minkäänlaista tietoa. Siellähän voi kyteä vaikka minkälainen terveispommi.

Aste on aktiivinen vaikuttaja

Yksi kansalaisjärjestön tärkeimmistä tehtävistä on jäsenistönsä edunvalvonta. Pienestä koostaan huolimatta Aste on aktiivinen yhteiskunnallinen vaikuttaja. Paitsi, että se ottaa kantaa, se myös nostaa epäkohtia yhteiskunnalliseen keskusteluun.

Asteen asiantuntijat olivat viime vuonna kuultavina kuusi kertaa eduskunnan eri valiokunnissa ja ministeriöissä. Liitto antoi pyynnöstä kahdeksan eri lausuntoa valmisteilla oleviin lakiesityksiin, joista tärkeimmät olivat korjausavustuslaki, asuntokauppalaki ja asunto-osakeyhtiölaki. Vetoimuksia ja selvityspyyntöjä Aste teki yhdessä yhteistyökumppaneidensa kanssa puunpolton savuhaittojen vähentämisestä ja otsonia tuottavien ilmanpuhdistimien epäasiallisesta markkinoinnista.

Aste järjesti yhdessä Hengitysliitto Heli ry:n kanssa Asumisen aikapommi – rahat ja henki -seminaarin eduskunnassa viime lokakuussa. Satapäiselle yleisölle ja toimittajille alustivat tutkijat, kansanedustajat ja johtavat virkamiehet muun muassa asuntokaupan oikeudellisista epäkohdista, tulvariskeistä, kuntokartoituksista, homeiden aiheuttamista terveyshaitoista ja energiatehokkuustodistuksista.

Villit kuntotarkastukset kuriin

Hannele Rämön mielestä kirjavuus asuntojen kuntotarkastustoiminnassa on yksi kiinteistönpitoon ja asumiseen liittyvän lainsäädännön suurimmista haasteista. Varsinkin asuntokaupan yhteydessä tehdyissä kuntotarkastuksissa on saatu viitteitä merkittävistä epäkohdista.

– Alalla on monentasoisia yrittäjiä eikä kuntotarkastustoiminta nyky-muotoisena tuo juurikaan turvaa sen paremmin myyjälle kuin ostajallekaan. Tämän takia kuntotarkastustoimintaa pitäisikin ehdottomasti säädellä lailla.

– Laki määritteli kenellä ja millä tavalla on oikeus tehdä kuntotarkastuksia. Kuntotarkastajille tulisi luoda riippumattomat toimintasäännöt ja eettinen ohjeistus ja tarkastuksille vi-

rallinen valvonta ja seuranta. Lisäksi kuntotarkastukset tulisi rekisteröidä luotettavasti, jotta ne olisivat myöhemmin helposti jäljitettävissä esimerkiksi rakennusvalvontavirastoista.

Kuntotarkastuksia on pyritty voi-

makkaasti kytkemään valmisteilla olevaan energiakatselmusjärjestelmään. Rämö kuitenkin pelkää energiatodistusten lisääntymisen merkitsevän käytännössä vain sitä, että huomattava määrä rakennusten rakennusvirheistä ja -vaurioista pakataan lisälämmöneristeiden alle.

Vastikään uudistetussa korjausavustuslaissa Rämöä jäivät vielä kaiheramaan niin myyjän kuin pienyhtiön osakkaan heikko asema.

”Asumisterveyden kannalta tilanne on kestävä ja pysyväkin sellaisena niin kauan, kunnes kaikki asumiseen liittyvät asiat on saatu yhden ministeriön alaisuuteen.”

Jokakesäiset teemalomat seurantajaksoineen ovat olennainen osa Asteen vertaistukipalveluita.

Pirjo Halme-Hoffren



Vertaistuki on arjesta selviämisen asiantuntemusta

Teksti: Pirjo Halme-Hoffren

Vertaistuki perustuu asumisterveysongelman kohdanneiden omiin kokemuksiin ja tietoihin, joita he haluavat jakaa toisten samassa tilanteessa olevien kanssa. Asumisterveysliitolla on kolme vertaistukiryhmää eri puolilla Etelä-Suomea.

Kodin homeongelman takia vaikeaan tilanteeseen joutuneille ihmisille vertaistuki on erityisen tärkeää, koska ongelmasta puhuminen muiden kuin sen itse kokeneiden kanssa on useimmiten äärettömän turhauttavaa.

Kosteus- ja homevauriot ovat aihealue, josta halutaan vaieta tai sitä pyritään vähättelemään. Valitettavasti asenneilmasto ei ole juurikaan muuttanut näyttävästä tiedottamisesta huo-

limatta ja se koskee yleisesti myös viranomaisia, joiden tehtävänä pitäisi päinvastoin olla ongelman kohdanneiden auttaminen.

Vertaistukeen osallistuvien kokemukset ovat ennen kaikkea arjesta selviämisen asiantuntemusta. Arvokkainta vertaistuessa onkin kokemus siitä, ettei jää ongelmiensa kanssa yksin ja että vaikeistakin tilanteista voi selviytyä. Toistensa avulla ryhmään osallistuvat kokevat jaksavansa paremmin arjessa ja selviävänsä helpommin vaikeassa elämäntilanteessaan. Jokaisella asumisterveysongelman kokeneella on jotain annettavaa ja saatavaa vertaistukiryhmässä.

Päätäjät kuultavina ja kuulolla

Vertaistukiryhmien kokouksien tarkoituksena on antaa mahdollisuus tutustua muihin samankaltaisessa elämäntilanteessa oleviin. Ryhmäläisillä on

mahdollisuus vaihtaa yhteystietoja ja olla yhteydessä toisiinsa myös tapaamisten välillä, jolloin vertaistuki on puhelinsoiton päässä joka päivä.

Asumisterveysliitto käynnisti vertaistukitoiminnan Tampereella vuonna 2003. Seuraavana vuonna toimintaa laajennettiin Lahden ja Turun seudulle. Ensi syksyn aikana on suunnitteilla oman ryhmän perustaminen home-loukkuasiakkaille. Vuosina 2004–2005 toteutetussa projektissa oli mukana yhteensä 55 kohdetta, kaikki omakotitaloja. Projektin aikana kehitetty toimintamalli kosteus- ja homevaurion kohdanneiden auttamiseksi elää ja sen avulla jatketaan homeloukkuun joutuneiden tukemista.

Vertaistukiryhmät kokoontuvat syksyn aikana keskimäärin joka toinen kuukausi. Syksyn aikana asumisen ja rakentamisen asiantuntijat yhteiskunnan eri sektoreilta vierailevat vertaistukiryhmissä. Tavoitteena on vuoropuhelun avulla lisätä asiantuntijoiden ja päättäjien ymmärrystä kosteus- ja homevaurioista.

Lisätietoja ja ilmoittautumiset Asteen vertaistukiryhmiin:

Pirjo Halme-Hoffren,
puh. (03) 877 5411
tai info@asumisterveysliitto.fi



Homeloukusta terveeseen kotiin

Tilaa nyt!

Pirjo Kupila (toim.)

Homeloukusta terveeseen kotiin

Kosteus- ja homevaurioituneen kiinteistön omistajaksi voi päätyä kuka tahansa, jopa rakennusalan ammattilainen. Tie homeloukusta terveeseen kotiin on pitkä ja raskas, muttei mahdoton. Homeloukkuprojekti todisti, että oikein ja oikea-aikaisesti suunnattu neuvonta, asiantuntijatoimintojen koordinointi ja kiinteistöjen perusteellinen korjaaminen kannattaa kaikilla mittareilla arvioituna.

Koska toimintamalli homeloukusta terveeseen kotiin kehitettiin perheiden arjessa, myös työn tulokset jäivät vaikuttamaan ruohonjuuritasolle, juuri sinne missä hätä on suurin.

Hinta 16 euroa.

Jäsenhintaa 13 euroa.

Kustantaja: Asumisterveysliitto AsTe ry

Tilaukset: www.asumisterveysliitto.fi

tai puh. (03) 877 540 ja fax (03) 877 5450.

ASTEINFO-LEHTI • PALVELUKORTTI

Tilaus/muutosilmoitus/jäsenhakemus (tarpeeton yliviivataan)	
Lomakkeen voit täyttää myös osoitteessa www.asumisterveysliitto.fi	
Nimi	
Lähiosoite	
Postinumero ja -toimipaikka	
Puhelin	
Sähköposti	
Uusi osoite	
Päiväys ja allekirjoitus	
Viesti/Palaute	
Asumisterveysliitto AsTe ry, Siltakatu 1, 18100 Heinola • puh. (03) 877 540, fax (03) 877 5450	
Asteen henkilöjäsenmaksu on 20 euroa/vuosi.	